

Umboðsmaður skuldara

07 341

Ársreikningur 2022

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Umboðsmaður skuldara
kt. 660710-1080
Kringlunni 1, 103 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Umboðsmaður skuldara er ríkisaðili í A-hluta ríkissjóðs sem starfar á grundvelli laga um umboðsmann skuldara nr. 100/2010.

Verkefni stofnunarinnar byggja á lögum um greiðsluáðlögun nr. 101/2010 og lögum nr. 9/2014 um fjárhagsaðstoð til greiðslu tryggingar fyrir kostnaði vegna gjaldþrotaskipta. Einnig að gæta hagsmuna skuldara og veita þeim aðstoð þegar við á og veita einstaklingum sem eiga í verulegum greiðsluferfiðleikum endurgjaldslausu aðstoð við að öðlast heildarsýn á fjármál sín og leita leiða til lausnar m.a. með milligöngu um samskipti og samninga við lánardrottna með hagsmuni skuldara að leiðarljósi.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnasvið 29 og málaflokk 40 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2022 var ársveltan kr. 280,4 milljónir og afkoma kr. 7,5 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 8,7 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 55,0 milljónir.

Starfsemi stofnunarinnar á árinu 2022 byggir á heimildum í fjárlögum og fjárukalögum fyrir árið 2022.

Það er álit mitt að ársreikningur 2022 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Umboðsmanns skuldara í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Umboðsmanns skuldara fyrir árið 2022 með rafrænni undirritun sinni.

Ásta S. Helgadóttir
umboðsmaður skuldara

Yfirlit um afkomu ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	260.700.000	267.400.000
Framlög og ýmsar tekjur	3	18.430.000	0
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	1.243.732	735.335
Tekjur samtals		280.373.732	268.135.335
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	192.254.901	201.082.073
Framlög og tilfærslur	5	10.700.000	10.000.000
Annar rekstrarkostnaður	6	68.650.513	63.536.918
Afskriftir	7	1.243.732	735.335
Gjöld samtals		272.849.146	275.354.326
Afkoma fyrir fjármagnsliði		7.524.586	(7.218.991)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		0	(1.926)
		0	(1.926)
Afkoma ársins		7.524.586	(7.220.917)
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	(5.775.414)	(21.720.917)
Rekstrartilfærslur		13.300.000	14.500.000
		7.524.586	(7.220.917)

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýr	31.12.2022	31.12.2021
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	8		
Áhöld, tæki og búnaður		3.985.845	1.858.805
Fastafjármunir samtals		<u>3.985.845</u>	<u>1.858.805</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur		145.338	313.937
Tengdir aðilar	9	48.133.179	42.444.061
Handbært fé		2.751.755	1.245.738
Veltufjármunir samtals		<u>51.030.272</u>	<u>44.003.736</u>
Eignir samtals		<u><u>55.016.117</u></u>	<u><u>45.862.541</u></u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	10		
Hrein eign		8.659.515	1.134.929
Eigið fé samtals		<u>8.659.515</u>	<u>1.134.929</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	9	19.351.772	17.879.438
Viðskiptaskuldir		8.679.744	4.527.220
Ýmsar skammtímaskuldir	11	14.963.811	18.815.947
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	12	3.361.275	3.505.007
Skuldir samtals		<u>46.356.602</u>	<u>44.727.612</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>55.016.117</u></u>	<u><u>45.862.541</u></u>
Aðrar upplýsingar	13		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		7.524.586	(7.220.917)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	7	1.243.732	735.335
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(1.243.732)	(735.335)
		<u>7.524.586</u>	<u>(7.220.917)</u>
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		168.599	(313.937)
Tengdir aðilar		(6.487.556)	14.924.740
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		300.388	(7.389.125)
		<u>(6.018.569)</u>	<u>7.221.678</u>
		<u>1.506.017</u>	<u>761</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	8	(3.370.772)	(733.059)
		<u>(3.370.772)</u>	<u>(733.059)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		2.270.772	0
Fjárfestingarframlag		1.100.000	733.059
		<u>3.370.772</u>	<u>733.059</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		1.506.017	761
		<u>1.245.738</u>	<u>1.244.977</u>
		<u>2.751.755</u>	<u>1.245.738</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlaun reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlaun tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggja atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur vegna skuldabréfaeignar eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og vaxtatekjur krafna eru tekjufærðar eins og þær falla til nema vafi leiki á um innheimtu þeirra. Vaxtatekjur af almennum bankainnviðum færast hjá ríkissjóði.

Vaxtagjöld færast til gjalda þegar þau falla til.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í ISK á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda og innheimtu krafna er færður í yfirlit um afkomu sem og áfallinn gengismunur á eignir og skuldir í lok ársins.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggja kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstigi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður ..... 3-10 ár

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Skýringar

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluþegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstremis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: úppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- úppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samánburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samánburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2022	2021
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	260.700.000	267.400.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	1.243.732	735.335
	<u>261.943.732</u>	<u>268.135.335</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	236.700.000	24.000.000	0	260.700.000
Fjárveiting til tekna	236.700.000	24.000.000	0	260.700.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum	(242.475.414)	(10.700.000)	0	(253.175.414)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(5.775.414)	13.300.000	0	7.524.586

	2022	2021
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	18.430.000	0
	<u>18.430.000</u>	<u>0</u>

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	157.852.901	166.647.085
Orlof, breyting	(3.852.136)	(4.651.033)
Launatengd gjöld	36.231.400	37.701.381
Starfsmannakostnaður	2.022.736	1.384.640
	<u>192.254.901</u>	<u>201.082.073</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	12,8	14,9

5 Framlög og tilfærslur

Rekstrartilfærslur aðrir	10.700.000	10.000.000
	<u>10.700.000</u>	<u>10.000.000</u>

6 Annar rekstrarkostnaður

Bækur, ritföng, filmur o.fl.	771.241	927.688
Ýmis tæki og áhöld	60.124	67.062
Orkugjafar	52.140	0
Matvæli	2.203.425	2.603.487
Almennar rekstrarvörur	245.395	82.783
Vörukaup, almenn	<u>3.332.325</u>	<u>3.681.020</u>
Kennslu- og föndurvörur	6.940	0
Ýmsar sérgreindar vörur	0	14.501
Vörukaup, sérgreind	<u>6.940</u>	<u>14.501</u>

Skýringar

	2022	2021
6 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)		
Fundir, námskeið, risna	322.785	213.988
Akstur	19.844	11.646
Sérfræðiþjónusta	32.181.235	22.842.698
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	33.452	19.963
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	779.133	767.857
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	1.633.060	1.404.258
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	34.969.509	25.260.410
Samningsbundin kaup og leiga	160.648	0
Afnotagjöld	11.268.757	15.654.466
Leigugjöld	14.304.983	14.902.600
Notkun véla og flutningatækja	0	27.720
Verkkaup	2.729.633	796.342
Kostnaðarhlutdeild	1.877.718	3.196.595
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	30.341.739	34.577.723
Vörukaup	0	3.264
Vörur til endursölu og birgðabreyting	0	3.264
Annar rekstrarkostnaður samtals	68.650.513	63.536.918
7 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	1.243.732	735.335
	1.243.732	735.335
	31.12.2022	31.12.2021
8 Varanlegir rekstrarfjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	3.985.845	1.858.805
	3.985.845	1.858.805
Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2022:		
	Áhöld, tæki og búnaður	Samtals
Staða 01.01.2022	18.161.698	18.161.698
Víðbætur á árinu	3.370.772	3.370.772
	21.532.470	21.532.470
Afskriftir 01.01.2022	16.302.893	16.302.893
Afskrift ársins	1.243.732	1.243.732
	17.546.625	17.546.625
Staða 31.12.2022	3.985.845	3.985.845

Skýringar

31.12.2022 31.12.2021

9 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	48.133.179	42.444.061
	<u>48.133.179</u>	<u>42.444.061</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	19.351.772	17.879.438
	<u>19.351.772</u>	<u>17.879.438</u>

10 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	1.134.929	8.355.846
Afkoma ársins	7.524.586	(7.220.917)
Jöfnuður 31.12.	<u>8.659.515</u>	<u>1.134.929</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

31.12.2022 31.12.2021

11 Ýmsar skammtímaskuldir

Ógreitt orlof	14.963.811	18.815.947
	<u>14.963.811</u>	<u>18.815.947</u>

12 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

31.12.2022 31.12.2021

Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	3.985.845	1.858.805
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað til fjárfestinga)	(624.570)	1.646.202
	<u>3.361.275</u>	<u>3.505.007</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga-fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2022	1.858.805	1.646.202	3.505.007
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	1.100.000	1.100.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	3.370.772	(3.370.772)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(1.243.732)	0	(1.243.732)
	<u>3.985.845</u>	<u>(624.570)</u>	<u>3.361.275</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2022 munu kr. 1,4 milljónir koma til tekna á árinu 2023.

13 Aðrar upplýsingar

Skýringar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði og einnig ýmsa aðra samninga s.s. þjónustusamninga um rekstur og vörslu hugbúnaðarkerfa. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 16,8 milljónum og vegna annara samninga kr. 30,5 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2022.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óefnislegar eignir

Vegna ákvæða í lögum um ársreikninga um að óheimilt sé að eignfæra áður gjaldfærðar óefnislegar eignir eru óefnislegar eignir sem stofnað var til fyrir 1.1.2017 ekki færðar til eignar við innleiðingu á LOF.

Óefnislegar eignir stofnunarinnar felast í ýmsum hugbúnaði og lausnum þeim tengdum.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.